

**Forundersøgelse af delområde B8, i Ringsted Kommuneplans Delområde 2, Ringsted Vest,
matr. 15t Klosteret d. 13–19/7 2005
med deltagelse af Henrik Høier, Morten Petersen og Varaporn Poorisrisak**

Indhold

Resumé.....	1
Årsag og sagshistorie	2
Deltagere	2
Lokalisering og topografi.....	2
Indmåling	2
Beskrivelse	3
Vurdering og fremtidige tiltag	4
Anlægsliste.....	5
Fundliste.....	6
Fotoliste.....	6
Tegningsliste	7
Måledata.....	7

Muldafrømning i søgegrøft 6 set fra syd

Resumé

Forundersøgelse foretaget d. 13-19. juli 2005 af et område på ca. 65.500km² ved Klostermarken, Ringsted. Ved undersøgelsen blev der registreret spredtliggende aktivitetsspor i form af stolpehuller, affaldsgruber og kogestensgruber. Keramikskår fra et tragt bæger (TNC-MNA) fandtes i en af affaldsgruberne og viser et område med formodet bopladsaktivitet fra perioden.

Årsag og sagshistorie

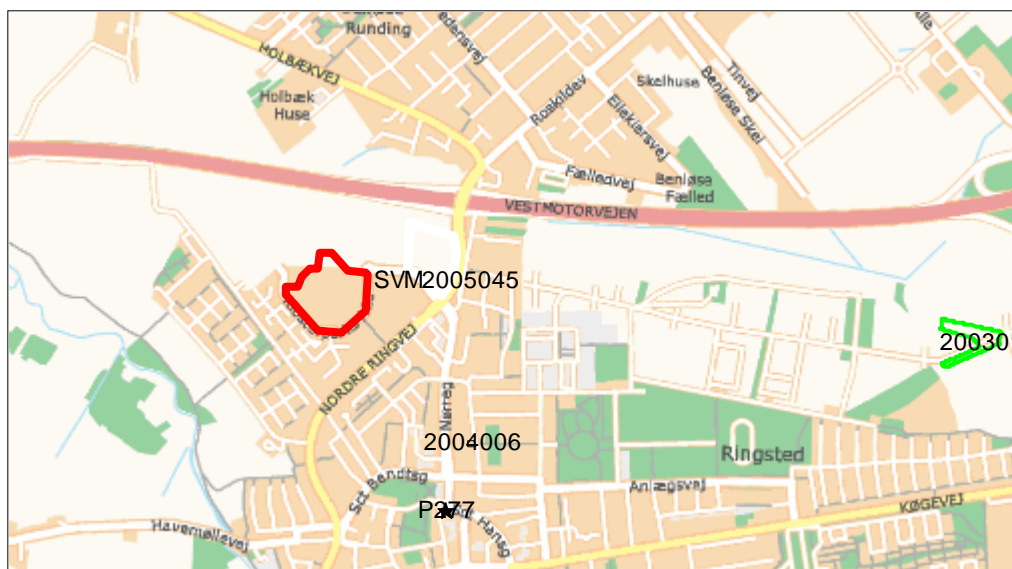
I henhold til museumslovens § 25 anmodede bygherre (jf. sagsoplysninger) om en udtalelse vedrørende skjulte kulturhistoriske bevaringsværdier på et område på ca. 65.500km² (delområde B8, i Ringsted kommuneplans Delområde 2, Ringsted Vest) forud for jordarbejdets gennemførelse. I nærområdet kendtes arkæologiske fund fra sten- og jernalder ved "Gasgravningerne" samt ved øvrige arkæologiske forundersøgelser og undersøgelser (SVM:2004042, 2005014, 2005043). Der blev derfor aftalt med rekvirenten at gennemføre en forundersøgelse på området i henhold til museumslovens § 27 for at afklare omfanget af skjulte fortidsminder på området og et evt. behov for yderligere undersøgelser.

Deltagere

Ved forundersøgelsen foretaget d.13–19/7 2005 deltog museumsassistent Morten Petersen samt Varaporn Pooririsak, stud. mag. og arkæolog Henrik Høier, som fungerede som daglig leder. Gravmaskinen, som blev stillet til rådighed af bygherre, blev ført af Søren Rasmussen. Forundersøgelsen blev foretaget for Sydvestsjælland Museum, hvor originaldokumentation og genstandsmateriale er arkiveret.

Lokalisering og topografi

Undersøgelsesområdet ligger i den vestlige del af Ringsted by mellem Nordre Ringvej og Vestmotorvejen. Overordnet er det lokale terræn et ret fladt område med en svag skråning mod nord. I undersøgelsesområdets sydlige del findes en remise (beskyttet naturområde). Højdemæssigt ligger terrænet mellem kote 42,0 m til 50,5 m o.D.N.N. Muldlagets tykkelse varierer fra 22 cm til 70 cm. Undergrunden veksler mellem områder med mere lysbrunt leret undergrund med flintsten til lysgrå/kalholdig leret undergrund.

SVM2005045 Det undersøgte areal vist med rødt. Skærmbort © KMS

Indmåling

De til fladeregistreringen udsatte målepunkter blev indmålt med GPS af landmåler, således at nøjagtigheden må skønnes stor. Målepunkterne er indmålt i System 34 Sjælland af Bo Jensen fra Geodata, Sorø d. 19. juli 2005.

Beskrivelse

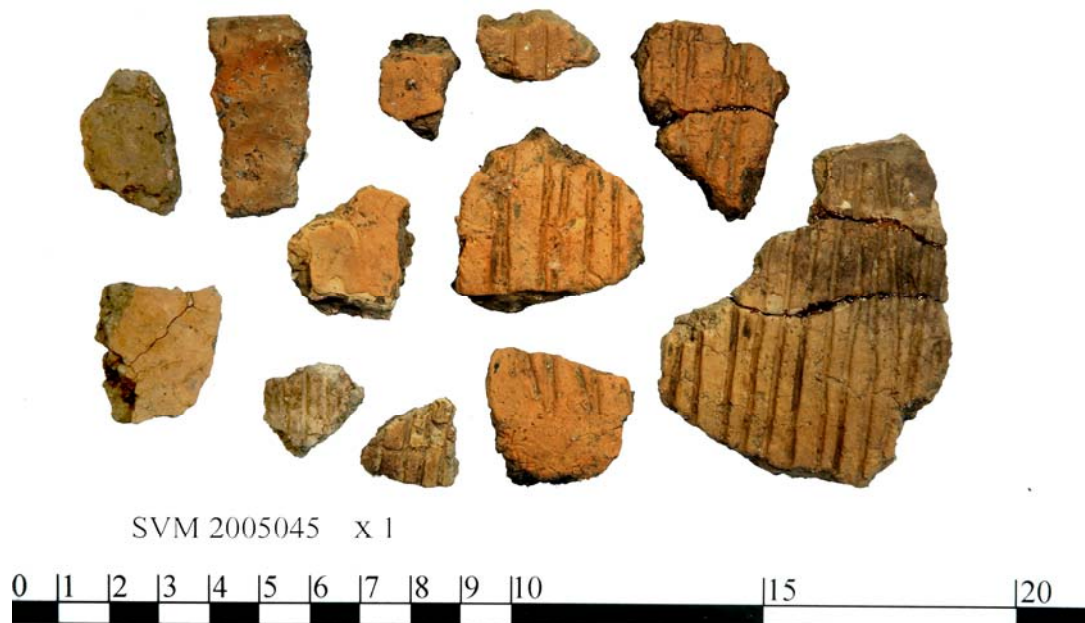
Med en større gravemaskine på bæltet påmonteret en to meter bred rabatskovl blev der i undersøgelsesarealet i alt afrømmet 15 søgegrøfter orienteret nord-syd og med ca. 20 meters indbyrdes afstand. I søgegrøfterne blev der for hver 40 meter udlagt målepunkter, hvorefter søgegrøfter og fremkomne anlæg indtegnedes i størrelsesforholdet 1:100 på A3-tegnefolie. Undergrundens sammensætning samt muldlagets tykkelse (afrømningsdybde) blev samtidig nedskrevet på de pågældende tegninger. De registrerede anlæg blev fortløbende A-nummererede og herefter snittet med spade og beskrevet med hensyn til form, type og indhold. Fund blev opsamlet og X-nummereret. Desuden foreligger der et antal digitale fotos fra undersøgelsen. Rentegning af felttegningerne samt indtastningen af alle tilhørende oplysninger er foretaget i MapInfo.

Arealmæssigt dækker de 15 søgegrøfter et samlet areal på 5,153km², og eftersom undersøgelsesarealet er opgivet til ca. 65.500km², giver det således en dækningsgrad på godt 8 %, hvilket svarer meget godt til de fra museet anbefalede 10 %.

Ved forundersøgelsen blev der registreret forskellige anlægstyper, hvilket påviser spredt aktivitet på det undersøgte område. Der blev i alt registreret 41 anlæg, heraf 5 stolpehuller, 24 affaldsgruber, 11 kogestensgruber og ildsteder. (jf. bilag 1)

Fundmæssigt fremkom der keramikskår i affaldsgruben, A033. Skårene stammer fra et såkaldt tragtbæger dateret til sen TN-tidlig MNA. Ud af de 18 skår, der formodes at stamme fra samme tragtbæger, udviser i alt 14 skår vertikal fureornamentik.

Ingen af de øvrige anlæg indgik i tolkelige og daterbare strukturer og indeholdt ingen daterende fund.

SVM2005045X001 Keramik fra Tragtæggekulturens TNC-MNA I fra affaldsgrube A033

Vurdering og fremtidige tiltag

Størstedelen af det forundersøgte areal vurderes at være uden væsentlige arkæologiske interesser.

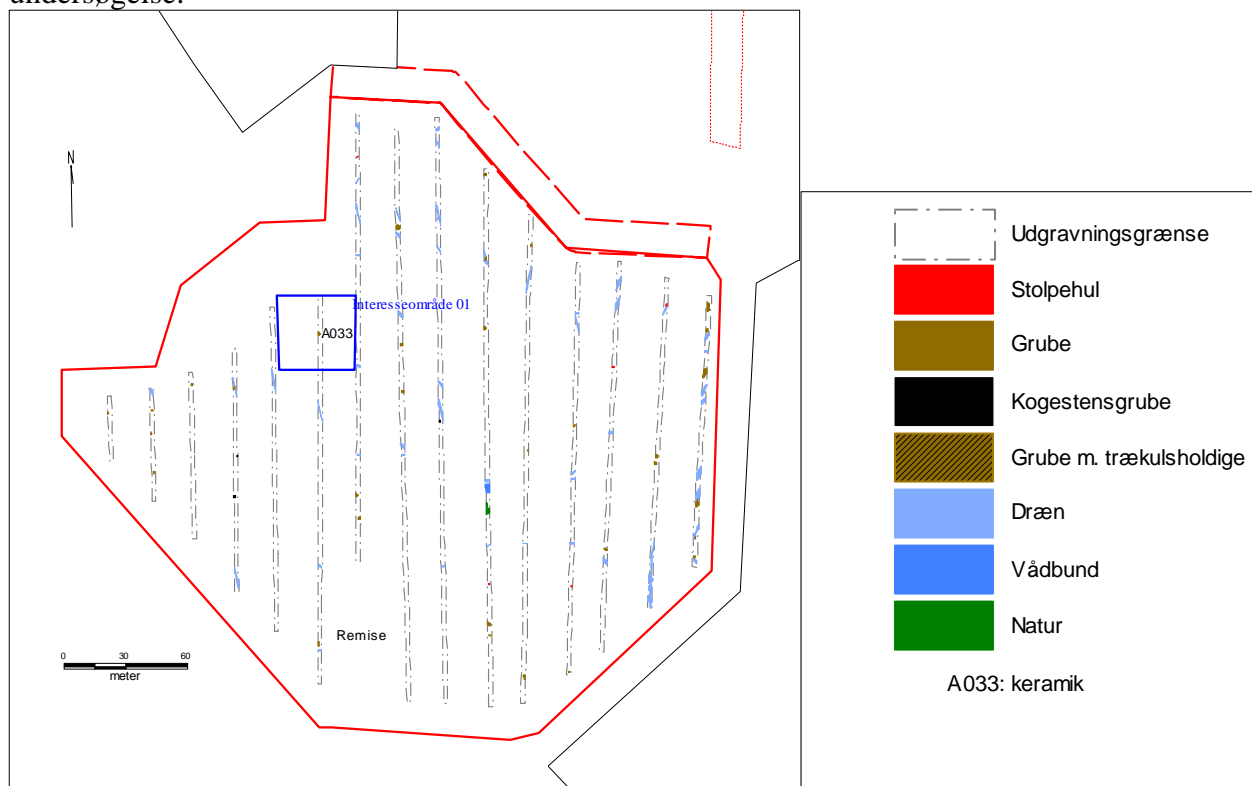
Et arkæologisk interesseområde på ca. 1350 kvm. er defineret omkring en nedgravning (A033) med fund af potteskår (X1) og brændt lerklining fra en bebyggelse, der skal dateres til bondestenalderens mellemste del (Tragtbægerkulturens periode TNC-MNA).

Interesseområdets udstrækning og placering fremgår af nedenstående figur og bilag 1.

Bopladsfund fra denne periode viser sig normalt som enkelte nedgravninger og stolpehuller indenfor et begrænset areal.

For at kunne redegøre for lokalitetens aktivitetsspor fra yngre stenalder vurderes det, at en arkæologisk undersøgelse ville være påkrævet i interesseområdet.

Derfor er der udarbejdet et undersøgelsesbudget for det arkæologiske interesseområde for at give bygherre mulighed for at vurdere den økonomiske konsekvens af evt. beskyttelse frem for undersøgelse.

Det arkæologiske interesseområde vist med blå omramning indenfor det undersøgte areal (fed rød streg).

Sorø d. 25. juli 2005

Varaporn Poorisrisak

Anlægsliste

Anlæg	Teg.	Snit	Type	Beskrivelse
001	01	Snittet ø-v set mod n, 120 cm i dia., 20 cm dyb, runde sider og bund	Grube	Mørkbrun leret muld m. trækulsnister og lidt dyrekogler
002	01	Snittet n-s set mod ø, 65 cm i dia., mere end 21 cm dyb, skrå s-side	Grube	Mørkbrun leret muld m. trækulsnister
003	01	Snittet ø-v set mod n, 100 cm i dia., 19 cm dyb, afrundet bund	Grube	Lys grungrå leret muld m. trækul
004	01	Snittet ø-v set mod n, 84 cm i dia., 21 cm dyb, afrundede sider og bund	Grube	Mørkbrun leret muld m. trækul
005	01	Snittet nv-sø set mod nø, 84 cm i dia., 17 cm dyb, jævnt afrundede sider og bund	Grube	Mørkbrun leret muld m. trækulsnister
006	01	Snittet nø-sv set mod sø, 122 cm i dia., 14 cm dyb, skrå sider og flad bund	Grube	Mørkbrun leret muld m. meget trækul og br. ler
007	01	Snittet n-s set mod ø, 30 cm dyb	Dræn	Brun leret muld m. hestekogler
008	01	Snittet n-s set mod ø, 107 cm i dia., 13 cm dyb, skrå sider og næsten flad bund	Grube	Mørkbrun leret muld
009	01	Snittet ø-v set mod n, 60 cm i dia., 13 cm dyb, afrundede sider og bund	Grube/ fyldskifte?	Lysbrun leret muld
010	02	Snittet sø-nv set mod nø, 62 cm i dia., 8 cm dyb, lige sider og bund	Stolpehul	Mørkbrun leret muld m. flere sten
011	02	Snittet ø-v set mod n, 62 cm i dia., 15 cm dyb (dybest i v, teresseformet i ø), lige sider og bund	Stolpehul	Brun leret muld m. trækulsnister
012	02	Snittet nø-sv set mod nv, 70 cm i dia., 10 cm dyb, skrå sider og flad bund	Grube	Mørkbrun leret muld m. trækulsnister
013	03	Snittet ø-v set mod s, 94 cm i dia., 8 cm dyb, skrå sider og flad bund	Grube	Mørkbrun leret muld m. trækulsnister
014	03	Snittet nø-sv set mod sø, 47 cm i dia., 16 cm dyb, runde sider og bund	Stolpehul/grube?	Mørkbrun leret muld m. enkelte trækulsnister. (Mørkere fyld i nø-delen)
015	03	Snittet nv-sø set mod nø, 79 cm i dia., 17 cm dyb, skrå sider og rundet bund	Ildsted	Mørkbrun/sort leret muld m. meget trækul
016	04	Snittet n-s set mod v, 74 cm i dia., 9 cm dyb, lige sider og bund	Ildsted	Mørkbrun/sort leret muld m. meget trækul
017	04	Snittet n-s set mod v, 66 cm i dia., 8 cm dyb, skrå sider og flad bund	Grube	Brun leret muld m. trækulsnister
018	04	Snittet ø-v set mod s, 60 cm i dia., 8 cm dyb, lige sider og bund	Grube	Mørkbrun leret muld
019	05	Snittet n-s set mod v, 52 cm i dia., 30 cm dyb, lige sider og afrundet bund	Ildsted	Mørkbrun leret muld m. trækul og br. ler. (Meget trækulsholdig i bunden, br. ler i n-siden)
020	05	Snittet n-s set mod v, 130 cm i dia., 8 cm dyb, lige sider og flad bund	Grube	Mørkbrun leret muld m. trækulsnister
021	05	Snittet n-s set mod v, 42 cm i dia., 11 cm dyb, rundede sider og bund	Stolpehul?	Mørkbrun leret muld m. en del trækul
022	05	Snittet n-s set mod v, 146 cm i dia., 23 cm dyb, afrundede sider og bund	Grube	Mørkbrun leret muld m. trækulsnister
023	05	Snittet ø-v set mod s, 72 cm i dia., 11 cm dyb, lige sider og bund	Grube	Trækulsholdig mørkbrun leret muld
024	05	Snittet n-s set mod v, 106 cm i dia., 15 cm dyb, lige sider og bund	Ildsted	Mørkbrun leret muld m. meget trækul
025	06	Snittet n-s set mod v, 82 cm i dia., 11 cm dyb, lige sider og bund	Kogestens-grube	Mørkbrun/sort leret muld m. meget trækul og mange ildpåvirkede sten
026	07	Snittet n-s set mod ø, 130 cm i dia., 6 cm dyb, skrå sider og flad jævn bund	Grube	Mørkbrun leret muld

Anlæg	Teg.	Snit	Type	Beskrivelse
027	07	Snittet n-s set mod ø, 100 cm i dia., 7 cm dyb, flad ujævn bund	Grube	Mørkbrun leret muld
028	07	Snittet n-s set mod v, 130 cm i dia., 8 cm dyb, skrå sider og flad ujævn bund	Grube	Mørkbrun leret muld m. meget trækul
029	08	Snittet n-s set mod ø, 40 cm i dia., 8 cm dyb, lige sider og bund	Stolpehul	Mørkbrun leret muld m. trækulsnister
030	08	Snittet n-s set mod v, 78 cm i dia., 8 cm dyb, skrå sider og flad bund	Grube	Mørkbrun leret muld
031	08	Snittet n-s set mod ø, 117 cm i dia., 25 cm dyb, afrundede sider og bund	Grube	Mørkbrun leret muld
032	09	Snittet n-s set mod v, 220 cm i dia., 8 cm dyb, runde sider og flad jævn bund	Grube	Brun leret muld
033	09	Snittet n-s set mod v, 152 cm i dia., 18 cm dyb, skrå sider og afrundet bund	Grube	Mørkbrun leret muld. Indeholder keramik og lidt br. dyreknogler
034	11	Snittet n-s set mod v, 110 cm i dia., 6 cm dyb, runde sider og flad jævn bund	Kogestens-grube	Med ildpåvirkede sten og trækul
035	11	Snittet n-s set mod v, 190 cm i dia., 5 cm dyb, skrå sider og flad bund	Kogestens-grube	M. ildpåvirkede sten og trækul
036	11	Snittet nv-sø set mod nø, 100 cm i dia., 3 cm dyb, flad diffus bund	Ildsted	Sort leret og trækulsblandet muld
037	11	Snittet n-s set mod ø, 75 cm i dia., 17 cm dyb (dybest i n), runde sider og flad ujævn bund	Ildsted	Mørkbrun leret muld m. meget trækul
038	12	Snittet n-s set mod v, 75 cm i dia., 5 cm dyb, skrå sider og flad ujævn bund	Ildsted/ grube?	Mørkbrun leret muld m. meget trækul
039	12	Snittet n-s set mod v, 65 cm i dia., 22 cm dyb, runde sider og bund	Grube	Mørkbrun leret muld m. meget trækul
040	12	Snittet n-s set mod ø, 75 cm i dia., 18 cm dyb, skrå sider og flad ujævn bund	Ildsted/ grube?	Mørkbrun leret muld m. meget trækul
041	12	Snittet n-s set mod v, 8 cm i dia., 5 cm dyb, jævnt skrå sider og flad diffus bund	Grube	Mørkbrun leret muld m. trækulsnister

Fundliste

X-nr	A-nr	Materiale	Beskrivelse	Datering
X01	A033	Keramik	1 stk. brændt lerklining 19 skår form. fra samme tragtbæger (ca. 7mm tykt gods og fintmagret) Heraf: 1 randskår, flad rand og svagt afrundet 18 sideskår, heraf 14 m. vertikal fureornamentik	TN-MN
X02	A007	Dyrekogler	Hestekogler opsamlet fra drænen, herefter kasseret	Recent

Fotoliste

Film nr.	Opt.	Type	Tekst	Fotograf	Dato
2005045D	1	Digital	Søren Rasmussen graver i grøft 06 set fra syd	H.H.	14-07-2005
2005045D	2	Digital	Søren Rasmussen graver i grøft 06 set fra syd	H.H.	14-07-2005
2005045D	3	Digital	Søren Rasmussen graver i grøft 06 set fra syd	H.H.	14-07-2005
2005045D	4	Digital	Søren Rasmussen graver i grøft 06 set fra syd	H.H.	14-07-2005
2005045D	5	Digital	Søren Rasmussen graver i grøft 06 set fra syd	H.H.	14-07-2005
2005045D	6	Digital	Morten tegner i grøft 05 set fra sydvest. I baggrunden (th.) ses den nye Falck Station	H.H.	14-07-2005
2005045D	7	Digital	Morten tegner i grøft 05 set fra sydvest. I baggrunden (th.) ses den nye Falck Station	H.H.	14-07-2005
2005045D	8	Digital	Arealet set fra syd (maskinens skovl). I baggrunden ses "remisen"	H.H.	14-07-2005

2005045D	9	Digital	Arealet set fra syd (maskinens skovl). I baggrunden ses "remisen"	H.H.	14-07-2005
2005045D	10	Digital	Arealet set fra syd (maskinens skovl). I baggrunden ses "remisen"	H.H.	14-07-2005

Tegningsliste

T-nr.	Type	Skala	Initialer
01	Fladetegning, Grøft 1+2	1:100	M.P.
02	Fladetegning, Grøft 2+3	1:100	M.P.
03	Fladetegning, Grøft 4	1:100	M.P.
04	Fladetegning, Grøft 5	1:100	M.P.
05	Fladetegning, Grøft 6	1:100	M.P.
06	Fladetegning, Grøft 7	1:100	M.P.
07	Fladetegning, Grøft 8	1:100	M.P.
08	Fladetegning, Grøft 9	1:100	M.P.
09	Fladetegning, Grøft 10	1:100	M.P.
10	Fladetegning, Grøft 11	1:100	M.P.
11	Fladetegning, Grøft 12+13	1:100	M.P.
12	Fladetegning, Grøft 14+15	1:100	M.P.

Måledata

Punkt	X	Y	Z	MI_X	MI_Y
p1	120857.13	114396.06	44.802	-120857.12	114396.06
p2	120859.39	114356.15	45.697	-120859.39	114356.15
p3	120861.9	114316.28	47.029	-120861.9	114316.28
p4	120863.8	114276.38	48.229	-120863.8	114276.38
p5	120864.44	114265.41	48.436	-120864.44	114265.41
p6	120886.3	114244.55	48.765	-120886.3	114244.56
p7	120884.5	114284.47	47.671	-120884.49	114284.47
p8	120882.25	114324.37	46.686	-120882.25	114324.37
p9	120880.12	114364.3	45.769	-120880.12	114364.3
p10	120877.97	114404.2	44.718	-120877.97	114404.2
p11	120901.01	114412.52	44.394	-120901.01	114412.52
p12	120903.09	114372.65	45.766	-120903.09	114372.65
p13	120904.99	114332.65	46.932	-120904.99	114332.65
p14	120906.7	114292.74	47.762	-120906.7	114292.74
p15	120908.62	114252.8	49.032	-120908.62	114252.81
p16	120909.53	114223.85	49.733	-120909.53	114223.85
p17	120925.81	114212.06	50.139	-120925.81	114212.06
p18	120924.91	114252.01	49.025	-120924.91	114252.01
p19	120923.81	114291.9	47.733	-120923.81	114291.9
p20	120922.81	114331.88	47.215	-120922.81	114331.88
p21	120921.95	114371.83	45.857	-120921.95	114371.83
p22	120921.13	114411.77	44.504	-120921.12	114411.77
p23	120944.29	114435.35	43.686	-120944.29	114435.35
p24	120945.51	114395.45	45.032	-120945.51	114395.45
p25	120946.06	114355.52	46.606	-120946.06	114355.52
p26	120946.36	114315.56	47.249	-120946.36	114315.56
p27	120946.86	114275.59	48.223	-120946.86	114275.59
p28	120947.03	114235.63	49.367	-120947.03	114235.63
p29	120948.1	114198.68	50.484	-120948.1	114198.68
p30	120963.56	114196.44	50.47	-120963.56	114196.44
p31	120964.16	114236.38	49.145	-120964.16	114236.39

Punkt	X	Y	Z	MI_X	MI_Y
p32	120964.83	114276.35	48.167	-120964.83	114276.35
p33	120965.38	114316.29	46.925	-120965.38	114316.29
p34	120965.87	114356.29	46.205	-120965.87	114356.29
p35	120966.13	114396.24	44.977	-120966.13	114396.24
p36	120966.06	114436.2	43.701	-120966.06	114436.2
p37	120965.94	114457.18	43.23	-120965.94	114457.18
p38	120989.74	114482.72	42.047	-120989.74	114482.72
p39	120989.26	114442.77	43.576	-120989.26	114442.77
p40	120988.76	114402.83	44.773	-120988.76	114402.83
p41	120988.28	114362.86	45.783	-120988.28	114362.86
p42	120987.82	114322.9	46.858	-120987.82	114322.9
p43	120987.27	114282.94	47.941	-120987.27	114282.94
p44	120986.41	114242.96	49.062	-120986.41	114242.96
p45	120985.8	114203.05	50.443	-120985.8	114203.05
p46	121003.56	114199.2	50.464	-121003.56	114199.2
p47	121004.37	114239.13	49.229	-121004.37	114239.13
p48	121005.68	114279.12	48.276	-121005.67	114279.12
p49	121006.33	114319.04	46.827	-121006.33	114319.04
p50	121007.26	114358.99	45.973	-121007.26	114358.99
p51	121008.08	114398.92	44.519	-121008.08	114398.92
p52	121009.17	114438.86	43.21	-121009.17	114438.86
p53	121009.6	114476.83	42.147	-121009.6	114476.83
p54	121028.72	114484.59	42.009	-121028.72	114484.59
p55	121028.41	114444.64	42.632	-121028.41	114444.64
p56	121028.48	114404.69	43.991	-121028.48	114404.69
p57	121028.18	114364.76	45.624	-121028.17	114364.76
p58	121028.09	114324.8	46.41	-121028.09	114324.8
p59	121028.3	114284.86	47.831	-121028.3	114284.86
p60	121028.46	114267.89	48.486	-121028.45	114267.89
p61	121047.06	114207.74	49.987	-121047.06	114207.74
p62	121046.97	114247.68	48.645	-121046.97	114247.68
p63	121046.81	114287.66	47.509	-121046.81	114287.66
p64	121046.74	114327.62	46.006	-121046.74	114327.62
p65	121046.73	114367.61	45.408	-121046.73	114367.61
p66	121046.76	114395.56	44.288	-121046.76	114395.56
p67	121070.12	114390.59	44.478	-121070.12	114390.59
p68	121069.32	114350.63	45.464	-121069.32	114350.63
p69	121069.02	114310.66	46.582	-121069.02	114310.67
p70	121068.42	114270.69	47.574	-121068.42	114270.69
p71	121068.14	114233.72	48.813	-121068.14	114233.72
p72	121087.55	114252.61	47.881	-121087.55	114252.61
p73	121087.77	114292.57	46.679	-121087.77	114292.57
p74	121088.16	114332.55	45.595	-121088.16	114332.55
p75	121088.41	114369.51	44.968	-121088.41	114369.51
p76	121109.74	114358.44	44.814	-121109.74	114358.44
p77	121108.88	114318.48	45.736	-121108.88	114318.48
p78	121108.04	114278.52	46.987	-121108.04	114278.52
p79	121127.7	114296.54	46.349	-121127.7	114296.54
p80	121128.62	114336.46	44.503	-121128.62	114336.46
p81	121128.89	114350.44	44.175	-121128.89	114350.44
p82	121149.49	114346.75	43.975	-121149.49	114346.75
p83	121148.42	114316.84	45.504	-121148.42	114316.84

Alle måledata er i System 34, Sjælland

